

Rizika osobní ochrany významných osob

Jakub Mužík

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jakub MUŽÍK**
Osobní číslo: **L10096**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Rizika osobní ochrany významných osob**

Zásady pro vypracování:

- 1. Posouzení současného stavu ochrany významných osob**
- 2. Posouzení rizik osobní ochrany**
- 3. Eliminace vybraných rizik v činnosti osobních strážců při zabezpečení ochrany významných osob**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] MÁDL, Josef. Bodyguard–novodobý samuraj, úplný manuál pro osobní strážce. Praha: Hubertlov Bohemia, 2000, 346 s., ISBN 80–902755–3–2.

[2] LUDĚK, Lukáš a kolektiv. Bezpečnostní technologie, systémy a management II. Zlín: VeRBuM, 2011, 316 s. ISBN 978–80–87500–05–7.

[3] THOMPSON, Leroy. Manuál bodyguarda: profesionální techniky ochrany osob. 1. vyd. Frýdek–Místek: Alpress, 2005. 358 s. ISBN 80–7362–078–2.

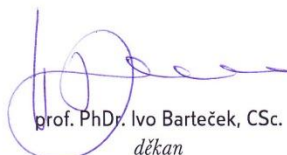
Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **25. února 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **10. května 2013**

V Uherském Hradišti dne 25. února 2013

prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne ... 29.3.2013 ...

S. Hružík

.....
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

MUŽÍK, Jakub: *Rizika osobní ochrany významných osob*. [Bakalářská práce]. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení; Ústav krizového řízení. Vedoucí: doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D. Stupeň odborné kvalifikace: Bakalář (Bc.) v programu: Procesní inženýrství, studijní odbor: Ovládání rizik. Zlín: FLKŘ UTB, 2013. 53 s.

Práce pojednává o problému osobní ochrany významných osob. Práce řeší posuzování rizik při osobní ochraně s důrazem na zvýšení bezpečnosti a ochrany chráněné osoby. Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je zaměřena na všeobecné vysvětlení a popis dané problematiky, která je pak v praktické části realizována a analyzována. Praktická část řeší bezpečnostní opatření pro zajištění ochrany a bezpečnosti klienta a na základě analýzy příčin a následků jsou vybrána nejzávažnější rizikové situace, kterým je třeba se vyhnout a na které je třeba dát si pozor.

Klíčová slova: atentát, bezpečnost, bodyguard, nebezpečí, ochrana, opatření, osoby, riziko, útok, zabezpečení.

ABSTRACT

MUŽÍK, Jakub: *Risks of Close Protection of Very Important People*. [Bachelor's thesis] Thomas Bata University in Zlín, Faculty of Logistics and Crisis management. Crisis management institute. Supervisor: doc. Ing. Miroslav Tomek, PhD. Level of professional qualification: Bachelor (Bc.) in study programme: Process engineering, Study branch: Risk control. Zlín: FLCM, 2013, 53 pages.

The thesis deals with problem of close protection and security very important people. The thesis also deals with consideration risks during close protection and security and places emphasis on increase safety of the person. The bachelor thesis consists of theoretical and practical part. Theoretical part is focuses on common explanation and description of this topic, which is afterwards analyzed and implemented in the practical part. Practical part deals with the security measures for securing of safety and protection of person. On the basis of Cause-Consequence Analysis there are chosen the most risk situations, which have to be avoided or at least to be careful about them.

Keywords: assassination, safety, bodyguard, danger, protection, measure, persons, risk, attack, security

Na tomto místě bych rád poděkoval především vedoucímu mé bakalářské práce doc. Ing. Miroslavu Tomkovi, Ph.D. za jeho ochotu, trpělivost, odborné vedení, cenné rady i čas strávený při pročitání materiálů a společných konzultacích týkajících se této bakalářské práce. Mé velké poděkování patří i všem mým blízkým za trpělivost, toleranci a morální podporu poskytovanou mi během studia a při zpracování této práce.

Motto: „ *Odvaha je jít tam, odkud všichni utíkají.* “

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU OSOBNÍ OCHRANY	11
1.1 HISTORIE OSOBNÍ OCHRANY	11
1.2 SOUČASNÉ ČLENĚNÍ OSOBNÍ OCHRANY V ČESKÉ REPUBLICE.....	12
1.2.1 Osobní ochrana ve státním sektoru	12
1.2.2 Osobní ochrana v soukromém sektoru	14
1.3 PRÁVNÍ PŘEDPISY OSOBNÍ OCHRANY	14
2 POSOUZENÍ RIZIK OSOBNÍ OCHRANY	17
2.1 HROZBY A RIZIKA PŘI OCHRANĚ KLIENTA	17
2.1.1 Hrozba útoku na klienta	17
2.1.2 Rizika při osobní ochraně.....	18
2.1.3 Jiná nebezpečí ohrožení klienta	19
2.2 ÚTOČNÍK	19
2.2.1 Profil útočníka a jeho motivace.....	19
2.2.2 Způsoby útoků na osoby	20
2.3 TEORIE ATENTÁTŮ	20
2.4 STATISTIKY ATENTÁTŮ	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
3 ELIMINACE RIZIK V ČINNOSTI OSOBNÍCH STRÁŽCŮ	25
3.1 ANALÝZA MOŽNOSTI OHROŽENÍ CHRÁNĚNÉ OSOBY	25
3.1.1 Ishikawův diagram	25
3.1.2 Návrh opatření na zlepšení bezpečnosti chráněné osoby	26
3.2 ÚROVNĚ OCHRANY KLIENTA	26
3.3 PLÁNOVÁNÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ PŘI OCHRANĚ KLIENTA.....	26
3.4 PŘÍZPŮSOBNÍ ŽIVOTNÍHO STYLU CHRÁNĚNÉ OSOBY	27
3.5 OBECNÉ ZÁSADY OCHRANY KLIENTA	28
3.6 POPIS ČLENŮ OCHRANNÉHO TÝMU	30
3.6.1 Tým osobní ochrany.....	30
3.6.2 Tým těsné ochrany	30
3.6.3 Předsunutý tým.....	31
3.6.4 Protipřepadová jednotka.....	32
3.7 ZAJIŠTĚNÍ MÍSTA KLIENTOVA POBYTU	32
3.8 BEZPEČNOSTNÍ ZAJIŠTĚNÍ PŘED ODJEZDEM STRÁŽENÉ OSOBY NA CESTU.....	34
3.9 ZABEZPEČENÍ MÍSTA POHYBU CHRÁNĚNÉ OSOBY	35
3.9.1 Zabezpečení návštěvy hotelu	36
3.9.2 Zabezpečení návštěvy restaurace	37
3.9.3 Návštěva kina nebo divadla chráněnou osobou	38
3.9.4 Veřejné vystoupení chráněné osoby.....	39
3.10 ZABEZPEČENÍ PĚŠÍHO PŘESUNU OCHRANNÉHO TÝMU S KLIENTEM	40
ZÁVĚR	46
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	48
SEZNAM OBRÁZKŮ	49
SEZNAM TABULEK.....	50
SEZNAM PŘÍLOH.....	51

ÚVOD

Prostřednictvím své práce bych Vás chtěl seznámit s činností osobních strážců (bodyguardů), s riziky a hrozbami, se kterými se strážci setkávají, které ohrožují život jejich chráněné osoby.

Rád bych, aby si čtenář uvědomil, že práce osobních strážců, není prací jednoduchou, tak jak je často zobrazována ve filmech, kde se mnohdy setkáváme se značně zkreslenými, nepravdivými a nereálnými informacemi.

Mojí snahou je ukázat, jak nebezpečná a obtížná práce bodyguardů je, s jakými hrozbami se setkávají a jaká rizika ohrožují a znesnadňují jejich každodenní činnost. Na základě vytvořené analýzy rizik jsou v práci popsány postupy a opatření eliminující rizika v činnosti osobních strážců.

Cílem bakalářské práce je posoudit rizika v činnosti osobních strážců a popsat postupy k jejich eliminaci. Při naplnění cíle jsem si stanovil následující dílčí cíle: posoudit současný stav ochrany důležité osoby, vypracovat ishikawův diagram pro zjištění příčin a následků vedoucí k ohrožení života chráněné osoby a navrhnout a popsat postupy, které jsou potřebné k redukci a eliminaci rizik v osobní ochraně.

Bakalářskou práci jsem zpracoval ve třech kapitolách. V první kapitole se zabývám současným stavem osobní ochrany, její historií, členěním a jejím ukotvením v právním systému. Druhá kapitola pojednává o posouzení rizik a hrozeb, která ohrožují klienta, nalezneme v ní též možné útočníky a jejich motivaci útok provést a způsoby provedení útoku. V poslední kapitole nalezneme analýzu příčin, které mají za následek nezvládnutí ochrany klienta a jeho následné zranění, či dokonce smrt. V další části kapitoly najdeme stanovení stupňů ochrany, opatření a postupy k eliminaci možných rizik a hrozeb.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU OSOBNÍ OCHRANY

První část práce pojednává o historii osobní ochrany od počátku lidstva až po dnešní dobu a zmiňuje se o události, která stojí za výraznou změnou a novým pohledem na toto povolání.

1.1 Historie osobní ochrany

Všechny rostliny a živočichové se dokážou sami chránit. Lidé byli vždy schopni používat různé způsoby, jak se bránit. Nicméně tím, jak lidstvo vytvářelo stále sofistikovanější zbraně, bylo nuceno vymyslet proti nim účinnou obranu. A tou se stala osobní ochrana, kdy je život jednotlivce svěřen do rukou vycvičených profesionálů.

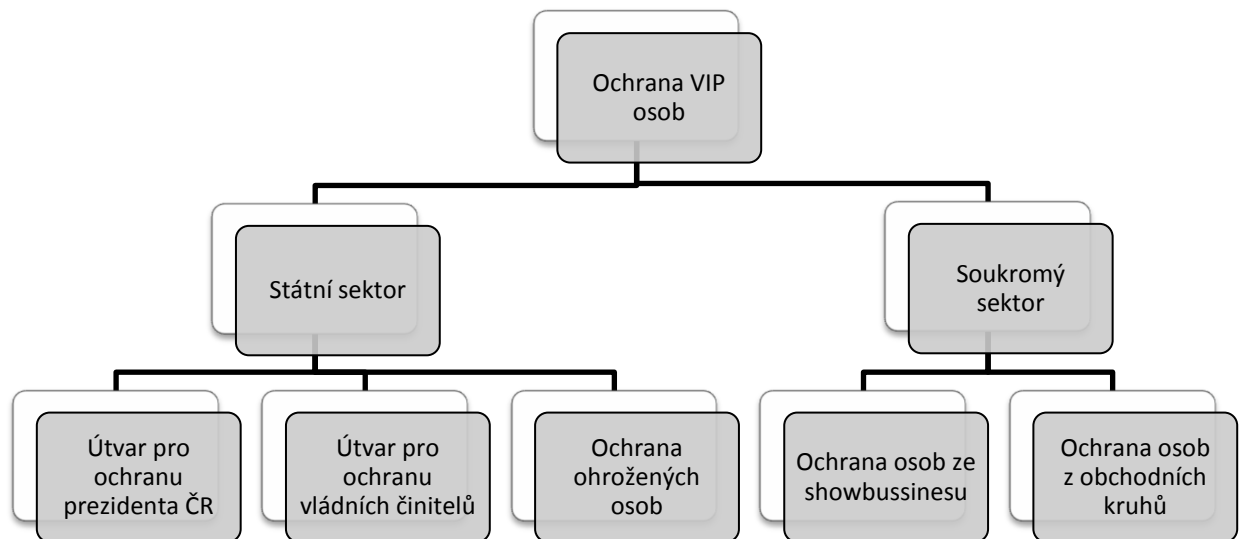
Pro pochopení účelů a smyslu osobních strážců, bychom si měli uvědomit určité historické souvislosti. Už od dávné minulosti, kdy se na Zemi objevili lidé a začali se shlukovat do určitých společenství, kmenů, království a národů, se vždy vyčlenila skupina bohatších a silnějších osob než byli ostatní. Právě tyto silné a vlivné osoby si velice rychle uvědomily, že potřebují ochranu nejen svého majetku, ale i svého života. Příkladem nejznámějších skupin osobních strážců v historii jsou japonští samurajové nebo římsí pretoriáni.

Pohlédnutím do středověku je zřejmé, že každý král nebo císař měl též svoji osobní gardu. Samozřejmě, že to nemohli být bodyguardi vybaveni nejmodernější technikou tak, jak je známe dnes. Spíše se jednalo o profesionálně vycvičené válečníky s velmi dobrou fyzickou silou a s výbornými bojovými a válečnými schopnostmi. Po druhé světové válce a s ní spojeným nástupem moderní techniky a vzniku nových hrozeb, byly státy nuceny zřídit nebo zreorganizovat své bezpečnostní služby.

Nejdůležitější zvrát v osobní ochraně se stal 22. listopad roku 1963, kdy byl spáchán atentát na Johna Fitzgeralda Kennedyho, presidenta Spojených států amerických (dále jen USA). Za bezpečnost presidentů USA už od roku 1864 zodpovídá Tajná služba USA (U.S. Secret Service). Do této doby považována za elitu v tomto oboru a její služby považovány za stoprocentní. Po analýze a následné rekonstrukci atentátu byla zjištěna celá řada, které Tajná služba USA nezvládla. Například zveřejnění přesné informace o cestě prezidenta široké veřejnosti. Tato nešťastná událost vedla k mnoha změnám týkající se ochrany osob a k novým postupům a zásadám.

1.2 Současné členění osobní ochrany v České republice

Osobní ochrana je v České republice (dále jen ČR) řešena ve dvou rovinách to ve státním a soukromém sektoru (obrázek 1). Z pohledu finančního a tím pádem s tím spojeným vybavením, jak personálním, tak technologickým, je zřejmé, že je na tom lépe státní sektor. Nicméně v dnešní době, kdy na tom stát není zrovna po finanční stránce zrovna dobře a hrozí propouštění policistů a zavádí se spousta reforem, je možné, že zájem po soukromých bezpečnostních službách nabízejících tyto služby poroste. A tím by se mohly jejich služby zkvalitnit.[3]

Obrázek 1 Členění osobní ochrany [Zdroj: vlastní]

1.2.1 Osobní ochrana ve státním sektoru

Osobní ochranu, od ústavních činitelů počínaje, přes ministra zahraničních věcí a příslušníků různých zahraničních delegací, až k prezidentu republiky, zajišťuje Ochranná služba Policie České republiky (dále jen Ochranná služba PČR). Je třeba zmínit, že tato služba nemá na starosti jen osobní ochranu, ale též ochranu objektů zvláštní důležitosti, jako například budovy parlamentu, vlády, ministerstev, budovu Bezpečnostní informační služby, Národní bezpečnostního úřadu a další. Tato služba v sobě zahrnuje dva útvary:

- Útvar pro ochranu prezidenta ČR,
- Útvar pro ochranu ústavních činitelů.

Podobný útvar jako Ochranná služba PČR je Ochranná služba vojenské policie, která zabezpečuje o ochranu důležitých vojenských budov a zařízení a dále o ochranu zahraničních delegací, členů generálního štábu a v neposlední řadě o ochranu ministra obrany samotného.

Ochrana prezidenta ČR je tvořena souhrnem opatření, jejichž cílem je zajištění maximální bezpečnosti hlavy státu při současném zachování nutné tolerance vůči chráněné osobě i jejímu okolí. Bezpečnostní opatření nemají neopodstatněně izolovat prezidenta od veřejnosti. Představují živý, pulzující mechanismus, který aktuálně reaguje na širší i domácí bezpečnostní situaci. Vychází z obecně platných zásad, které používají všechny významné zahraniční prezidentské ochranky. Zdaleka není rutinní akcí, proměňuje se podle souhry okolností, je vysoce flexibilní.

Ochrana prezidenta přitom není pouze osobní ochranou. Útvar pro ochranu prezidenta ČR zajišťuje i bezpečnou přepravu prezidenta služebními vozidly. To znamená, že ne všichni muži z útvaru ochrany mají být příliš vidět, někteří nemají být na první pohled vnímáni, ale zároveň je pro ně nezbytné být vlastně všude v relativní blízkosti prezidenta, všechno mít na očích a dokázat okamžitě příznivým způsobem zasáhnout do jakýchkoliv zárodků ohrožení nejpřednější osoby státu.

Kdo a jaké osoby dnes chrání prezidenta ČR? Jedním slovem profesionálové. Přitom neplatí, že skvělí karatisté nebo výborní střelci budou současně dobrými ochránci. Jde o rozsáhlý souhrn profesionálních schopností, vlastností a dovedností, které teprve v celku utvářejí profil kvalitního ochránce, bodyguarda. [7]

Útvar pro ochranu ústavních činitelů je útvar poskytující osobní a epizodickou ochranu a bezpečnostní dopravu trvale chráněných ústavních činitelů ČR a osob, kterým je po dobu pobytu na území ČR poskytována ochrana podle mezinárodních dohod. Dále zajišťuje ochranu diplomatických objektů (zastupitelských úřadů a rezidencí velvyslanců) a ochranu chráněných objektů a prostorů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které schválila vláda, a to: Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Senátu Parlamentu ČR, Ústavního soudu ČR, Úřadu vlády ČR, Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ministerstva vnitra ČR a dalších (např. část mezinárodního letiště Václava Havla Praha). [8]

Zajištění bezpečnosti dalších osob, jako mohou být svědci závažné trestné činnosti, nebo lidé z oblasti obchodní, či kriminální, mohou mít na starost buď složky Policie ČR, nebo je tu možnost zapojení soukromých bezpečnostních služeb.

1.2.2 Osobní ochrana v soukromém sektoru

Osobní ochranu v tomto sektoru zabezpečují především soukromé bezpečnostní služby (dále jen „SBS“). Soukromé bezpečnostní služby přispívají k lepšímu zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti, k ochraně a ostražce majetku a osob. Jako příklad práce SBS si můžeme jmenovat služby soukromých detektivů, poskytování technických a fyzických služeb k ochraně majetku a osob, ochrana kulturních akcí, nočních podniků a další. Co se přímo osobní ochrany týče, zde nalezneme například ochranu lidí ze showbusinessu, kde jako chráněné osoby nastupují herci, zpěváci, umělci, atd. Jako další si můžeme jmenovat ochranu osob z obchodních kruhů, kde našimi VIP budou lidé z řad podnikatelů a top managerů různých firem.[10]

1.3 Právní předpisy osobní ochrany

Co se právních předpisů týče, musíme si osobní ochranu opět rozdělit na státní a soukromý sektor. Ve státním sektoru se na ochraně ústavních činitelů a osob podílí PČR, která je povinna se řídit:

- **Zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších novel,**
- Pokynem ministra vnitra č. 41/1998, kterým se ukládají úkoly k zabezpečení ochrany ústavních činitelů,
- Pokynem policejního prezidenta č. 10/1996,
- Směrnicemi pro výkon služby, které upravují povinnosti osobních ochránců a stanoví taktické zásady jejich činnosti. Tyto směrnice jsou interními právními akty,
- Vyhláškou MZV č. 157/1964 Sb., o **Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích,**
- Vyhláškou MZV č. 131/1978 Sb., o **Úmluvě o zabránění a trestání trestných činů** proti osobám požívajícím mezinárodní ochrany, včetně diplomatických zástupců,
- Nařízením vlády č. 468/2008 Sb., o **zajišťování bezpečnosti určených ústavních činitelů,**
- Usnesením vlády ČR č. 152/1995 o **ochraně objektů zvláštního významu,** [5]

V sektoru soukromém v současné době absentuje zákon o SBS, tím pádem se tyto organizace a jejich zaměstnanci musí řídit právními normami a zákony stejnými, jako kterýkoli občan při ochraně svých osobních a vlastnických práv. Mezi těmito právními normami nalezneme například:

- **Ústava České republiky**, ústavní zákon č. 1/1993 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Listina základních práv a svobod**, ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Občanský zákoník**, zákon č. 40/1964 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Obchodní zákoník**, zákon č. 513/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Trestní zákon**, zákon č. 140/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Trestní řád**, zákon č. 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Zákoník práce**, zákon č. 65/1965 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Zákon o přestupcích**, zákon č. 200/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Zákon o přístupu k informacím**, zákon č. 106/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- **Zákon o ochraně osobních údajů**, zákon č. 101/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Při práci osobních strážců je nutné, aby strážci znali pokud možno všechny právní předpisy tak, aby mohli svoji práci konat správně a hlavně legálně v mezích zákona. Jako hlavní právní ustanovení, na základě kterého pracují, jsou:

- **Krajní nouze** (§28 trestního zákoníku): "čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem." Podmínky krajní nouze:
 - odvrací se nebezpečí,
 - nebezpečí hrozí přímo, tj. bezprostředně,
 - nebezpečí nelze za daných okolností odvrátit jinak,
 - způsobený následek nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil,
 - ten, komu nebezpečí hrozí, nemá povinnost ho snášet.

- **Nutná obrana** (§29 trestního zákoníku): "čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku."

Podmínky nutné obrany:

- **útok ohrožuje společenské vztahy a zájmy chráněné trestním zákonem** - život, zdraví, majetek:
 - obránce může chránit své zájmy, ale i zájmy někoho jiného
 - obrana vždy směřuje proti útočníkovi, je-li jich více, proti kterémukoli z nich,
 - nutná obrana není přípustná proti záměrně vyprovokovanému útoku,
- **útok přímo hrozí nebo trvá:** nutná obrana není přípustná proti připravovanému útoku, který ještě bezprostředně nehrozí:
 - "přímo hrozící" - který má bezprostředně nastat, není třeba, aby už začal, není třeba čekat. Je možno považovat i pokus o trestní čin,
 - "trvajících" - útok již uskutečňovaný ale ještě neukončený např. útočník se zmocnil násilím věci a s kořistí odchází, odnášení kořisti je ještě útokem, proti ukončenému útoku není nutná obrana přípustná,
- **přiměřenost obrany:** "zjevně" očividně hrubý nepoměr ke způsobu útoku – na první pohled je jasné, že obrana k odvrácení útoku nebyla potřebná v takové intenzitě. Obrana musí být silnější než útok. Lze způsobit útočníkovi i větší škodu, než hrozila z jeho útoku, ale nesmí být mezi nimi hrubý nepoměr. Srovnání užitých prostředků útočníka a obránce, způsob jejich užití a výsledek. Není nutno se omezit na pasivní odrážení útoků a ustupování - lze i aktivní obrana, ale nestává se tím z obránce útočník. [6]

2 POSOUZENÍ RIZIK OSOBNÍ OCHRANY

Pro stanovení odpovídajícího stupně ochrany a odhadnutí pravděpodobnosti nějaké nebezpečné situace, je třeba provést komplexní posouzení hrozeb. Při posuzování hrozby, nebezpečí, které klientovi hrozí, je zapotřebí prověřovat nejen situaci současnou, ale i všechny útoky, které byly na klienta i v minulosti podniknuty, ať již úspěšně, či neúspěšně. Posuzování hrozby je neustále se opakující proces, kterým se vyhodnocují měnící se podmínky a nově přicházející informace s ohledem na životní styl klienta, jeho politické a obchodní postavení a v neposlední řadě na jeho cestovní plány. [2]

2.1 Hrozby a rizika při ochraně klienta

Občas se zdá, že pojmy „riziko“ a „hrozba“ jsou pojmy prakticky totožné, avšak jsou mezi nimi podstatné rozdíly. Pojem hrozba se vztahuje k širším okolnostem, týkajících se klienta, jako například: jakou politickou, či obchodní pozici klient zaujímá, do jaké země se chystá cestovat, jaká je v ní politická a náboženská situace a možné způsoby napadení s tím spojené. Pod pojmem riziko, si můžeme představit okolnosti, které může klient do jisté míry řídit, například jeho společenské styky, prohlášení, veřejné názory, vystupování, vlastní aktivity, atd. Úkolem ochranných týmů je snaha tyto rizika buď zcela eliminovat, nebo se jim vyhýbat, případně je zredukovat na nejmenší možnou úroveň. Posouzení hrozby a rizik umožní určit, kterým okolnostem se lze vyhnout, případně nám pomůže stanovit si plán, jak jim čelit. [2]

2.1.1 Hrozba útoku na klienta

Pod pojmem hrozba si můžeme představit jakýkoli fenomén, který má potencionální schopnost poškodit zájmy klienta. Hrozby ohrožující klienta lze rozdělit: podle stupně hrozby, do kategorií hrozeb a dále máme typy hrozeb.

Každý ochranný tým používá určitý systém, kterým rozděluje hrozby podle úrovně závažnosti. K označení úrovně hrozeb se mohou používat různé cifry, barvy, kódová označení, rozlišují se většinou ale tři až pět stupňů. Například:

- *stupeň 1 (nejnižší stupeň)* je situace, kdy útok na klienta hrozí, ale není známo konkrétní nebezpečí, ani konkrétní útočník, zde se pohybuje většina klientů a jejich bodyguardů,

- *stupeň 2 (vyšší stupeň)* nastává, kdy je znám jasný nepřítel, ale neví se, zda bude útočit či nikoliv,
- *stupeň 3 (nejvyšší úroveň)* je situace, kdy je jasné, že nepřítel útok provede, jen se neví kdy a kde se tak stane.

Při určování hrozeb je nutné si uvědomit, že ne všechny jsou hrozby fyzické. Z uvedeného důvodu se dají hrozby rozdělit do čtyř hlavních kategorií:

- ohrožení klientovy bezpečnosti,
- ohrožení bezpečnosti klientovy rodiny,
- ohrožení klientovy duševní pohody,
- ohrožení klientova soukromí.

U některých hrozeb je samozřejmé, že mohou přesahovat do více kategorií. Například snahu o unesení člena rodiny klienta můžeme zařadit současně do druhé, třetí i čtvrté kategorie.

Hrozby lze také členit podle toho, jak se projeví při útoku, a to:

- útoky slovní,
- vyhrožování,
- vržení předmětů,
- napadení úderem,
- napadení sečnými nebo bodnými zbraněmi,
- napadení střelnou zbraní,
- útok vedený automobilem,
- útok výbušninou,
- použití chemických nebo biologických látek,
- únos.

2.1.2 Rizika při osobní ochraně

Jak již bylo výše zmíněno, rizika může klient do jisté míry ovládat. Můžeme říci, že se jim vystavuje klient sám a lze je do jisté míry pomocí týmu osobní ochrany redukovat, dokonce i eliminovat. Mezi tyto rizika můžeme zařadit zdravotní rizika, kdy je nutné brát v úvahu zdravotní stav klienta. Dále nebezpečné aktivity, které klient provozuje ve svém volném čase, jako například: lov, lyžování, horolezectví, potápění, jízda na motocyklu a další. Opomenout nesmíme ani klientovu pověst, na kterou musí ochranný tým brát také

ohled. Do této kategorie můžeme zařadit například: sexuální styky, kontakty s osobami s kriminální minulostí, alkoholismus, pronášení poznámek, které mohou pomocí medií vyvolat problémy, atd.

2.1.3 Jiná nebezpečí ohrožení klienta

Klienta mohou však ohrožovat i jiná nebezpečí vyskytující se v místě jeho bydliště, v hotelu, v pracovním prostředí nebo během jeho soukromých a služebních cest. Mezi ně patří:

- dopravní nehody,
- zasažení elektrickým proudem,
- rizika spojená s konstrukcí budov a jejich možný pád,
- oheň,
- nebezpečí utopení. [2]

2.2 Útočník

Útočníka ve většině případů není možné znát ještě předtím, než se pokusí na klienta zaútočit. Je však možné do jisté míry předvídat, z jakého důvodu, kdo a proč by měl zájem na něho zaútočit, čehož se docílí dokonalou znalostí klienta.

2.2.1 Profil útočníka a jeho motivace

Protivníci, proti kterým bodyguardi stojí, se dají rozdělit do mnoha skupin. Jako příklad si je můžeme rozdělit na „amatéry“ a „profesionály“. Amatérem může být člověk, který jedná sám za sebe. Může jít o člověka, kterého klient v minulosti nějak poškodil a jde čistě jen o odplatu. Člověk jednající ze zoufalství je mnohdy nebezpečnější než profesionál. Oproti amatérům jsou profesionálové dobře vycvičení k zabíjení a pracují jako nájemní vrazi, s neosobním diskrétním přístupem. [1]

Ve skupinách amatérů a profesionálů je mnoho možností, proč tito lidé se snaží ublížit klientovi. Mezi nejčastější potencionální útočníky patří:

- duševně vyšinutí lidé,
- teroristé,
- únosci,
- nespokojení zaměstnanci,
- lidé usilující o osobní pomstu,
- osoby s kriminální minulostí,

- profesionální vrazi,
- agenti cizích zpravodajských služeb nebo příslušníci zvláštních sil. [2]

Motivace útočníků jsou různé, jen některé jsou předvídatelné díky znalosti klientova pohybu, postavení a chování. Jako základní motivace jsou:

- pocit ublíženosti,
- osobní msta,
- finanční motivace,
- důvody náboženské,
- důvody politické. [1]

2.2.2 Způsoby útoků na osoby

Útoky mohou mít mnoho podob. Lze říci, že útok má podobu úmyslného trestného činu vedeného na jakoukoliv osobu. Nejčastějšími útoky však bývají:

- zavražďování a vyhrožování,
- vydírání,
- únos,
- vražda, jedná se o likvidaci člověka v mnoha podobách:
 - zabití bodnou nebo sečnou zbraní,
 - otrávení,
 - zastřelení,
 - bombový útok. [1]

2.3 Teorie atentátů

Proto, aby osobní strážci mohli určit a zkompletovat ochranu při různých situacích svého klienta, je dobré znát zásadní postupy potenciálních útočníků. Postupy se mohou lišit dle počtu útočníků, bývají podobné jen s nepatrnými rozdíly pro jednoho útočníka nebo skupinu útočníků. Postupy lze rozdělit do 5 hlavních bodů:

- *zvolení cíle (oběti),*
- *sledování cíle:*
 - doma,
 - v práci,
 - na cestách (trasy jeho pohybu),

- při zábavě a volném čase;
- *shromažďování informací:*
 - od domácích a firemních zaměstnanců klienta,
 - o pohybu cíle (garáž, restaurace, kina, atd.),
 - o volném čase,
 - od nespokojených zaměstnanců,
 - od dětí a rodinných příslušníků, případně o nich samotných,
 - od špatných sousedů,
 - z unikajících důvěrných informací;
- *plánování:*
 - příprava vlastního domu, případně úkrytu,
 - plánování hlavní cesty,
 - únikové cesty,
 - únikové taktiky,
 - úniková vozidla,
 - bezpečnostní domy,
 - výběr zbraní,
 - záložní zbraně,
 - schování zbraní,
 - změna oblečení,
 - alibi;
- *provedení:*
 - průzkum terénu (záložní skupina),
 - signální skupina (komunikace),
 - podpůrná skupina,
 - útočná jednotka,
 - atentát,
 - doprava,
 - únik,
 - schování zbraní,
 - oblečení,
 - úniková cesta,

- bezpečný dům,
- rozdělení,
- alibi.

Možná protipatření, která mají osobním strážcům pomoci k plnění jejich úkolu:

- *poznej svého klienta:*
 - jeho postavení (životní úroveň),
 - možné hrozby spojené s jeho životem a postavením,
 - zranitelnost klienta;
- *poznej svého nepřítele, z kterých kruhů pochází:*
 - konkurence,
 - politické kruhy,
 - obchodní kruhy,
 - z osobního života;
- *stupeň ohrožení – od koho můžeme útok očekávat:*
 - kriminální skupina,
 - radikální extrémisté,
 - externí žoldáci,
 - duševně narušení,
 - ukřivdění zaměstnanci,
 - náboženští fanatici,
 - organizovaná teroristická skupina. [4]

2.4 Statistiky atentátů

Jak a proč jsou nejčastěji atentáty prováděny, si uvádíme na reálných případech, kdy bylo vzato 57 neznámějších atentátů z historie. V tabulce 1 vidíme nejčastější motivy, v tabulce 2 metody a tabulka 3 nám ukazuje nejčastější místa provedení útoku.

Tabulka 1 Motivы atentátů

MOTIVY	POČET
Politické, terorismus, náboženské	42
Osobní, mentální, psychopatické	15

[Zdroj: 4]

Tabulka 2 Metody atentátů

METODY	POČET	METODY	POČET
Nůž	2	Pistole	24
Puška	1	Samopal	13
Brokovnice	3	Výbušnina	4
Ruční granát	2	Bomba v autě	4
Raketa	2		

[Zdroj: 4]

Tabulka 3 Místa atentátů

MÍSTA ATENTÁTŮ	POČET	MÍSTA ATENTÁTŮ	POČET
Auta	33	Přímo na místě	18
Pomocí robota	3	Přes plot	3

[Zdroj: 4]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ELIMINACE RIZIK V ČINNOSTI OSOBNÍCH STRÁŽCŮ

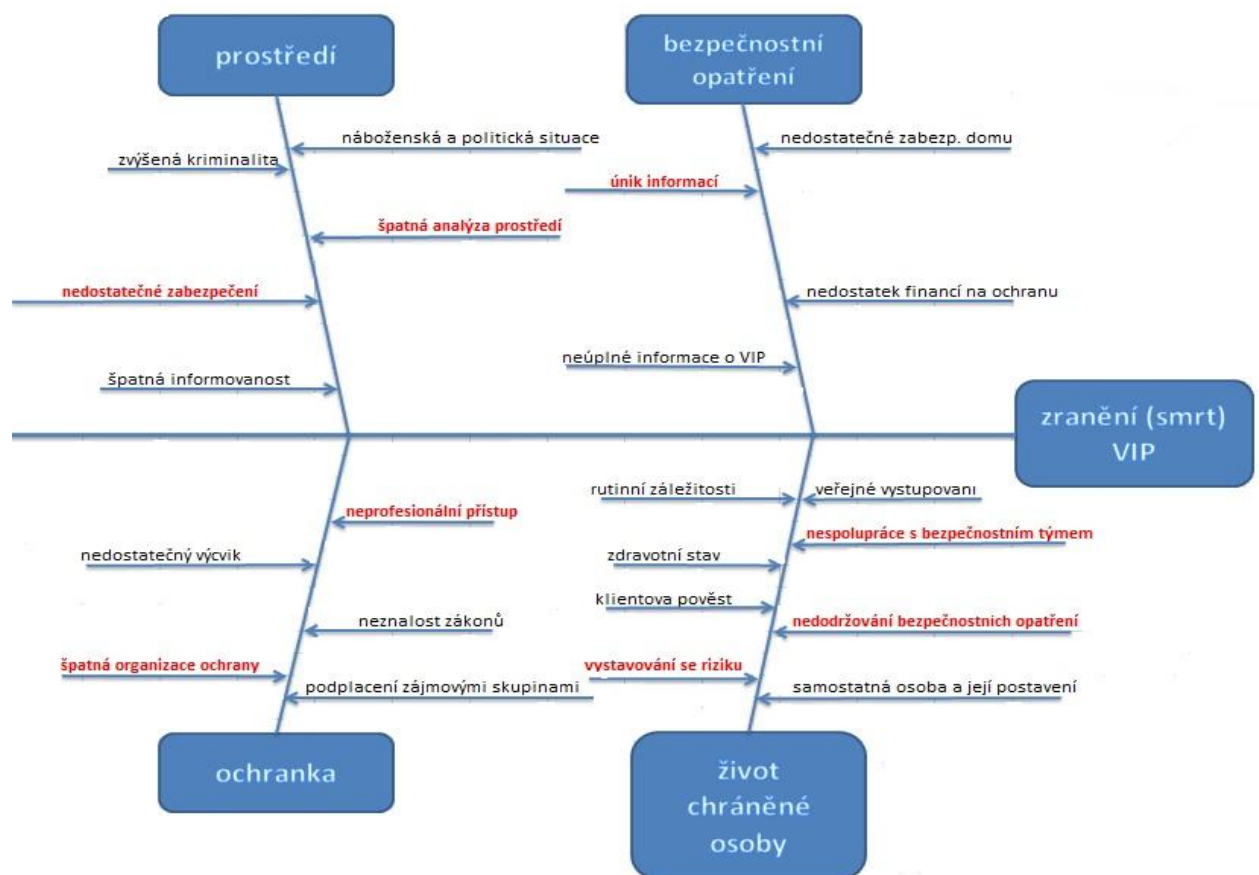
Na základě posouzení všech rizik a hrozeb, kterým je chráněná osoba vystavena, je třeba rozhodnout o nezbytném stupni ochrany. Ať už se jedná o poučení klienta o bezpečnějším způsobu života, zajištění jeho místa pobytu bezpečnostními prostředky nebo zabezpečení místa pohybu, tedy tras, kudy VIP cestuje, nebo která místa hodlá navštívit a kde hodlá trávit svůj čas.

3.1 Analýza možnosti ohrožení chráněné osoby

Pro identifikaci možných rizik, která ohrožují chráněnou osobu a pro zjištění, která jsou nejzávažnější, byl použit Ishikawův diagram neboli také Diagram příčin a následků.

3.1.1 Ishikawův diagram

Pro analýzu možnosti zranění VIP, jsem si vybral z mého pohledu nejvíce názornou analýzu a to analýzu Ishikawa diagramem (rybí kostí). V diagramu jsou znázorněny příčiny, které mohou mít za následek poranění, nebo dokonce smrt chráněné osoby. (Obrázek 2)

Obrázek 2 Diagram příčin a následku zranění VIP [Zdroj: vlastní]

Na základě analýzy rizik uvedené v diagramu vyplývá, že možností příčin zavinující zranění či dokonce smrt ochráněné osoby je mnoho a jeho život závisí na mnoha faktorech. Uvedená rizika najdeme napříč touto bakalářskou prací. Příčiny znázorněné červeně byly vybrány jako nejzávažnější. Z analýzy je patrné, že splnění úkolu ochranného týmu nezávisí pouze na týmu samotném, ale i na spolupráci chráněné osoby.

3.1.2 Návrh opatření na zlepšení bezpečnosti chráněné osoby

V analýze rizik můžeme vidět, že život a s tím související ochrana osoby, kterou ochranný tým chrání, jsou ohroženy mnoha faktory a že k zajištění bezpečnosti klienta je zapotřebí profesionální, důkladný přístup týmu zahrnující spolupráci s VIP a vybraná opatření budou popsána v následujících kapitolách.

3.2 Úrovně ochrany klienta

Po stanovení stupně hrozby je nezbytné rozhodnout o následném stupni ochrany. Úrovně ochrany jsou závislé především:

- na úrovni hrozby,
- na požadavcích klienta
- a na finančních možnostech klienta.

Za maximální stupeň ochrany můžeme považovat ochranu nejvyšších vládních činitelů, kdy na ochraně jich samotných a jejich rodin jsou nasazeny desítky až stovky lidí, zajišťující jim komplexní ochranu. Jako další stupeň může být považována ochrana o počtu kolem osmi mužů. Zde se nejedná o nejvýše postavenou osobu, ale i přesto je riziko útoku velké. A za nejmenší stupeň ochrany považujeme ochranu jedním bodyguardem, i když se za dostatečnou ochranu považuje ochrana alespoň dvěma muži.

3.3 Plánování bezpečnostních opatření při ochraně klienta

Počet osob, složení týmu a jaké prostředky jsou potřebné pro dostatečnou ochranu, to vše závisí:

- na povaze a úrovni hrozby,
- na životním stylu a okolnostech týkajících se klienta,
- na dostupných a použitelných zdrojích

- a na požadavcích klienta - zda má jít o skrytou nebo zjevnou ochranu.

Během plánování všech bezpečnostních opatření, nesmíme zapomenout, že klienta nechráníme jen před útoky a pokusy o jeho vraždu, ale i před všedními věcmi, jako mohou být dopravní nehody, zlodějové, zdravotní problémy, úrazy, před obtěžujícími novináři, před jejich příznivci nebo odpůrci. Dobrý ochranný tým by se neměl zabývat řešením kritické situace, ale správnou organizací a správnými bezpečnostními opatřeními zabráňujícími vzniku jakékoli krizové situace.

Mezi plánování bezpečnostních opatření patří:

- počet a zaměření členů ochranného týmu,
- potřebné vybavení,
- průzkum a zabezpečení terénu,
- organizaci ochrany,
- a poučení klienta. [1]

Aby bylo možné klientovi zaručit maximální bezpečnost, znamená to, ochránit ho kdekoli se pohybuje, mít přístup do jeho soukromí. Znat dům, ve kterém žije, pracovní prostory, všechny objekty, kde se klient často pohybuje, s kým jedná, jeho koníčky, rodinu, znát důvod, proč potřebuje ochranu. K útoku může dojít kdekoli, a proto všechny tyto prostory musí být pokud možno zabezpečeny. Je nutné znát klientův životní styl i život předchozí, informace o jeho zdravotním stavu, o jeho rodině, znát jeho návyky a též jeho náboženské, politické, či rasové názory. Dále je nutné zjistit co možná nejvíc informací o klientovi z vnějších zdrojů, zda mluví pravdu. Ochranný tým by si měl udělat předběžný průzkum, který se týká úrovně stávajícího zabezpečení, vyznačení slabých míst a navrhnout jejich odstranění. Případně označit možné hrozby. Hotový průzkum předat klientovi a prokonzultovat s ním možné změny a opatření. [9]

3.4 Přizpůsobení životního stylu chráněné osoby

Pečlivé posouzení hrozby ochrannému týmu usnadní rozhodnutí o tom, jaký kompromis mezi stupněm ochrany a změnou životního stylu musí klient udělat. Obecné pravidlo zní, že čím vyšší je stupeň hrozby, tím více je klient nucen obětovat ze svého životního stylu. Posouzení hrozby rovněž pomáhá určit, která rizika lze předem eliminovat, která snížit a která ovlivnit nelze. Je nutné, aby si byl sám klient vědom toho, že i on musí přijmout

jistý díl odpovědnosti za svou bezpečnost. Jako nejlepší způsob, jak tohoto docílit je spolupracovat s ochrankou a sám být ostražitější.

Přehled důležitých věcí a činností, na které by si měl dát klient pozor:

- omezit přístup k informacím - jako první krok je nutné, aby si klient a jeho rodina uvědomili, že je nezbytné omezit přístup k informacím o jejich osobě. Od začátku ochrany je zapotřebí brát jakékoli informace o jejich pracovním i soukromém životě jako informace „utajované“;
- omezit publikování klientova domova na veřejnosti (fotografie v novinách, atd.). Ochranný tým, by měl instalovat bezpečnostní prvky v domě a jeho okolí a klient i s rodinou by je měli respektovat;
- vyvarovat se rutině - vyvarování se činnosti, která se denně opakuje podle stejného nebo podobného schématu zvyšuje riziko přepadení, či únosu. Proto je dobré obměňovat trasu cesty do zaměstnání a návratu z něj, zrušit pravidelnost návštěv různých volnočasových aktivit a měnit čas a místa jejich konání;
- dávat pozor na sledování - členové ochranného týmu by měli poučit klienta a jeho blízké o možnosti, že mohou být sledování a naučit je sledovací techniky, jako jsou například dávat si pozor na stejné automobily a lidi pohybující v jejich okolí. Není od věci, aby si lidé z klientovy blízkosti zapisovali i poznávací značky podezřelých vozů a všechny nezvyklé informace hlásili ochrannému týmu;
- bezpečnostní opatření při cestování automobilem - pokud klientova rodina vlastní více aut, je dobré provádět obměny při cestování. Každé vozidlo by mělo být vybaveno sledovacím zařízením pro případ únosu a bezpečnostním alarmem pro případ vniknutí a manipulaci s vozidlem. Během jízdy, kdy cestuje automobilem klient sám, měl by si všimnout více okolí a být mnohem ostražitější než normálně.

3.5 Obecné zásady ochrany klienta

Obecná představa většiny lidí o osobním strážci je, že je to hromada svalů budící respekt. To je samozřejmě pravda, ale jen to nestačí.

Každý ochránce by měl pro dobré odvedení své práce dodržovat základní zásady:

- být neustále ve střehu bez ohledu na to, o jaký úkol jde,
- nenechat svého klienta v době služby ani na okamžik nechráněného,
- být připraven vrhnout se nebo vstoupit mezi klienta a potenciální hrozbu,

- nenechat se ničím rozptylovat a neustále myslet na svůj úkol, kterým je ochrana klienta,
- připravovat se také mimo službu – informovat se o tom, co by mohlo klientovi potencionálně hrozit,
- být ostražitý před vším, co se jeví jako podezřelé,
- odrazovat svého klienta od rutinních činností a zvyků, které z něho mohou udělat snadný terč,
- chovat se vždy nenápadně a nosit zbraně a další součásti výstroje tak, aby nebyly vidět,
- všemi způsoby se snažit zajistit, aby se nikdo nepovolaný nemohl dostat k informacím o klientovi,
- být neustále ostražitý - pro osobní strážce je vždy výhodnější problému se vyhnout, než ho potom řešit,
- věnovat dostatečnou pozornost detailům,
- osobní strážce by se měl naučit sledovat ruce všech osob, které se pohybují v klientově blízkosti nebo jeho okolí, ruce jsou nejlepším indikátorem nepřátelského záměru,
- jakmile se objeví první náznaky problémů, musí se členové ochranného týmu snažit dostat klienta z místa pryč,
- ochranný tým by měl znát zdravotní stav klienta a členů jeho rodiny, vědět, jakým způsobem lze navázat kontakt s jejich lékařem a mít přehled o tom, kde se nachází nejbližší nemocnice,
- vždy vcházet do dveří budovy, výtahu, toalet apod. před klientem,
- být zvláště ostražitý v přítomnosti neznámých osob, zvláště ve výtahu, chodbách, na schodištích, apod. přítomnost cizích osob a uzavřené prostory vyžadují od osobních strážců vyšší bdělost než cokoli jiného,
- rezervace v dopravních prostředcích, hotelech a restauracích nebo kulturních zařízeních zařizovat na jiné než klientovo jméno,
- spolupracovat s místní policií, hotelovou, letištní, železniční bezpečnostní agenturou pro zajištění hladké cesty,
- mít na paměti, že k většině teroristických činů dochází v době, kdy je VIP ve vozidle a počítat s tím při přípravách,
- snažit se zajistit, aby vůz s klientem nepoutal pozornost,

- sestavit si plán pro krajní případy (únikové trasy, trasy do nemocnice, čísla tísňových tel. linek, apod.),
- mít na paměti, že úkolem není pouze starat se o klientovu bezpečnost, ale rovněž dbát o jeho soukromí a image na veřejnosti,
- budete-li vystupovat jako stoprocentní profesionálové, můžete očekávat, že váš klient spíš uposlechne vašich rad,
- přestože musíte být jako osobní strážci připraveni položit při ochraně klienta život, je lepší, když zemře útočník, noste proto neprůstřelné vesty, pravidelně cvičte s osobní zbraní, abyste dokázali zasáhnout cíl i za ztížených podmínek, předvídejte nebezpečí a buďte stále připraveni na možnost smrtelného ohrožení,
- i když musíte vykonávat svou práci tak, jak uznáte za vhodné, snažte se respektovat klientovo soukromí. [2]

3.6 Popis členů ochranného týmu

Předtím, než si popíšeme členy týmu osobní ochrany a jejich funkce, musíme si podrobněji definovat pojmy, které se do češtiny překládají různě: („close protection operative“ – tým osobní ochrany) a („personal escort section“ – tým těsné ochrany).

3.6.1 Tým osobní ochrany

Tým osobní ochrany (dále jen CPO) je kompletní tým, zajišťující ochranu VIP. Tým se může skládat z malé nebo z velké skupiny ochránců. V CPO jsou zahrnuti například řidiči, členové předsunuté skupiny, velitelé týmu, velitel osobní ochrany, administrativní pracovníci, experti na obsluhu detektoru kovů, experti na hledání výbušnin, odstřelovači, atd., nicméně všichni členové CPO by měli být vyškoleni v dovednostech osobní ochrany. V případě malé skupiny je jisté, že jednotliví členové týmu musí zvládat více těchto funkcí najednou.

Hlavními úkoly velitele CPO je trénink a cvičení členů CPO týmu, koordinační zabezpečení operace, řízení personálního zajištění, styk s vedením operace a s VIP. Velitelem bývá zpravidla nejzkušenější člen celého týmu.

3.6.2 Tým těsné ochrany

Tým těsné ochrany (dále jen PES tým), je tým, který se stará o ochranu VIP při všech jeho pohybech z bodu A do bodu B a zpět do bodu A. Úkol týmu těsné ochrany je krýt

a evakuovat VIP v případě útoku nebo jiné krizové události. Tým může zahrnovat 2-17 nebo více členů, většinou ale 5-9, kde v dnešní době je ve většině případů počet členů založen na násobcích čtyř plus velitel týmu, který může zastávat též funkci osobního bodyguarda, protože v mnohých týmech došli k názoru, že nejflexibilnější ochranná formace je čtyřčlenný „box“, doplněný právě velitelem PES týmu. Počet členů PES týmu se však může lišit podle stupně ohrožení a podle finančních možností klienta. Jako obecné pravidlo platí, že člověk by měl být v relativní bezpečí v sedmičlenném týmu.

Funkci bodyguarda zastává nejvyšší člen PES týmu. Nikdy neopouští VIP během operace a společně s velitelem PES týmu řídí operaci na místě.

Řidič jako člen týmu osobní ochrany je zodpovědný za jízdu a údržbu vozu VIP nebo doprovodných vozidel. Musí být vyškolen ve vyspělých technikách jízdy a základech mechaniky. Měl by zůstat s vozidlem a zajistit jeho bezpečnost.

Vedoucí týmu zodpovídá za vedení týmu, dohlíží na jeho úkoly a činnosti při ochraně VIP. Členové týmu se mohou na postu velitele střídát s výjimkou bodyguarda, který zůstává stále s VIP. Velitel týmu musí spolupracovat při přesunu skupiny s VIP, aby bylo možné zhodnotit jeho potřeby a přizpůsobit jim ochranu klienta.

3.6.3 Předsunutý tým

Security Advance Party (dále jen SAP tým) se skládá z člena nebo členů týmu osobní ochrany, který dorazí na místo před příjezdem PES týmu a zajišťuje místo, které VIP navštíví. Tým je zodpovědný za plánování a realizaci ochranných opatření na místě nebo na posouzení bezpečnosti daného místa a její udržení a předávání informací PES týmu. SAP tým během plánování operace navštíví všechna místa, která má v plánu VIP navštívit, zkontroluje je několik dní nebo i pár hodin před příjezdem VIP. Tým musí být seznámen se všemi cestami, kde se bude VIP pohybovat a mít další náhradní plány. V době, kdy dorazí PES tým na místo, má SAP tým za úkol místo zabezpečovat, ujistí se, že žádné auto nezaparkovalo před hlavním vchodem, zajistí recepci, toalety a další místnosti. Vyhledává bomby, možná místa pro odstřelovače, odposlouchávací zařízení a zajišťuje únikové trasy. Po příjezdu PES týmu je úkol SAP týmu ho podporovat a udržovat místo čisté, až do jeho odjezdu.

3.6.4 Protipřepadová jednotka

Counterassault team (CAT) je jednotka skládající se z příslušníků mající polovojenský výcvik, je mnohem lépe vyzbrojena, než běžné ochranné týmy a zasahuje proti napadení těžce ozbrojenými útočníky. Jsou zodpovědní za poskytnutí taktické a technické podpory, jako jsou zbraně a vybavení osobnímu týmu. [4]

3.7 Zajištění místa klientova pobytu

Místo pobytu je místo, kde tráví VIP nejvíce času, ať už se jedná o domov či kancelář. Cílem ochrany je zajistit při minimálním narušení klientova soukromí maximální bezpečnost i v místě pobytu. Kvůli vysoké ceně maximálního zabezpečení, je ve většině případů nutné hledat kompromis mezi rozsahem ochrany, které zahrnuje širokou škálu elektronických bezpečnostních systémů a velkého počtu lidí a klientovým rozpočtem.

Pro většinu lidí, klienta s rodinou nevyjímaje, je nejbezpečnější místo jejich vlastní domov, proto je třeba věnovat zajištění bezpečnosti tohoto místa největší pozornost. Způsob tohoto zajištění se bude lišit dle typu budovy, zda se jedná o byt, dům, vilu či farmu, atd.

V první řadě je třeba zajistit tzv. hloubkovou ochranu, která včas informuje, že došlo k pokusu o vniknutí.

Kompletní systém zabezpečení budovy by měl plnit čtyři základní funkce:

- odrazovat pachatele,
- zabránit pachateli ve vniknutí do objektu,
- varovat ochranku před vniknutím,
- pachatele zpomalit a poskytnout ochrance čas k účinné reakci.

Za jako první linii hloubkové obrany, která by měla útočníka odradit, případně zastavit, jsou brány obvodové bariéry, kam můžeme zařadit zdi nebo ploty zakončené ostnatým drátem, jejich výška se doporučuje minimálně 2,5 metru. Tyto by měly být doplněny o osvětlení, pro případné včasné odhalení narušitele. Osvětlení může být zapnuté vždy po setmění nebo je možné jeho zapnutí až po varování ochranky případnými nainstalovanými elektronickými prostředky jako jsou detektory pohybu, detektory chvění plotu, nášlapné snímače či infračervené paprsky. V případě nemožnosti zřízení obvodové ochrany, je zapotřebí větší zabezpečení ochrany plášťové, do které spadají okna, dveře, atd.

Obvodové zdi by měly být doplněny o kamerový systém napojený na uzavřený okruh, který je monitorován fyzickou obsluhou.

Kromě plotů a zdí vybavených o elektronické zabezpečovací systémy, musí být v obvodové bariéře jedna nebo více bran. Ty jsou navrhovány tak, aby netvořily slabý článek v kompletní obvodové bariéře.

Pro zaručení bezpečnosti v budově jsou zapotřebí bezpečnostní prostředky obecně rozdělené do 4 kategorií:

- organizační,
- fyzické,
- technické,
- lidské.

Organizační kategorie zahrnuje všechna opatření při organizaci chodu domácnosti za účelem snížení pravděpodobnosti narušení střeženého prostoru zvenčí, například – kontrola příchozí pošty, instruktáž personálu, personální zajištění domácnosti, omezování informací, atd.

Fyzickými prostředky pro zabezpečení budov se má na mysli umístění budovy, dále již zmíněné obvodové a plášťové ochrany objektu.

Mezi technické prostředky patří všechny druhy elektronických zabezpečovacích systémů použitých k ochraně domu a jeho okolí, jako jsou pohybové, tepelné a tlakové detektory, kamery alarmy a spousta dalších.

Všechny tyto bezpečnostní opatření jsou zbytečné bez lidské složky zabezpečení, která umožňuje obsluhu všech předešlých zařízení a reaguje na jejich varování při pokusu o vniknutí do objektu.

Pro případ útoku a překonání všech bezpečnostních opatření by mělo být v domě vybudováno poslední možné útočiště pro VIP a jeho rodinu a tím je bezpečná místnost. Jedná se o pokoj bez oken, se silnými zdmi odolávající střelám a výbuchům. Součástí výbavy této místnosti by bez pochyby měl být vlastní přísun kyslíku, telefonní linka, koupelna, sociální zařízení a zásoby potravin. Do této místnosti se VIP s rodinou přemístí, pokud dojde k nejhoršímu scénáři a je zapotřebí rodinu ukrýt do bezpečí do doby, než bude útok zcela eliminován. [1], [9]

3.8 Bezpečnostní zajištění před odjezdem strážené osoby na cestu

Před jakoukoli cestou VIP je nezbytné, aby byl zajištěn bezpečnostní průzkum a naplánované všechny body cesty a vytvořit rozpis denních činností s plánem celé cesty (příloha I). To má za úkol předsunutý tým, který plánuje a zajišťuje trasu i několik dní nebo týdnů dopředu. Všichni členové tohoto týmu jsou vycvičeni, aby se dokázali vypořádat se všemi problémy, které se mohou vyskytnout před příjezdem klienta, a aby zabezpečili bezpečnou cestu.

Předtím, než předsunutý tým začne svoji činnost, měl by mít k dispozici cestovní program klientovy návštěvy, tzv. itinerář. Neocenitelným zdrojem informací z místa návštěvy jsou dobré kontakty s členy jiných ochranných týmů, kteří v daných místech operují, jako další dobrý zdroj informací se může stát místní policie, novináři, bezpečnostní agentury, atd. Ti mohou být využiti i přímo při návštěvě VIP. Všechny shromážděné informace je dobré si ponechat pro další možnou cestu do daného místa.

Většina činností při přípravě klientovy cesty se skládá z administrativních úkonů. Je nezbytné ověřit si zákony v dané oblasti, především zákony vztahující se k nošení zbraní a případně získat potřebná povolení. Jako další je potřebné zjistit platnost cestovních dokladů celého týmu a zajistit případná povolení nebo víza.

Nesmí se zapomenout na včasnou rezervaci letenek, hotelů, či restaurací, ve většině případů se doporučuje rezervovat místo vždy na jiné než klientovo jméno.

Předsunutý tým, který zajišťuje podmínky pro bezproblémovou a bezpečnou návštěvu klienta v jiné zemi nebo jiném městě se může skládat například jen z jednoho člověka. Své výhody má však i fakt, když tuto činnost zajišťují minimálně dva lidé, z nichž jeden je řidič VIP, který pomůže s naplánováním trasy zabezpečující se automobilem. Volba tras přesunů je důležitá z hlediska časového, kdy jde o to, aby se klient přemístil v co nejkratším čase a z hlediska bezpečnosti. Řidič jako člen předsunutého týmu by měl naplánovat a prozkoumat bezpečnou cestu a připravit si i trasy náhradní. Neměl by zapomenout si zároveň poznamenat, kde:

- dochází během cesty k různým stavebním pracím,
- dochází v důsledku husté dopravy k možným dopravním zácpám,
- trasa prochází místy, která by mohla být z jakéhokoli důvodu nebezpečná.

Během plánování cesty, kterou může plánovat řidič sám, je nutné vybrat vhodný hotel a seznámit se s místy, které chce VIP navštívit. Je možné vybrat ten vhodný buď v předstihu, nebo těsně před příjezdem klienta.

Během návštěv cizího města nebo země, se předpokládá, že VIP se bude pohybovat i na jiných místech, než jen v hotelu. A proto je nezbytné zkontrolovat a zajistit všechna možná místa, ať už se jedná o restaurace, divadla, kina, sportovní události, či veřejná prohlášení. Ať už se jedná o jakékoli místo, je třeba zajistit řádná bezpečnostní opatření. V případě sportovních nebo kulturních událostí je zapotřebí zajistit blokovou objednávku vstupenek i na místa kolem klienta pro členy jeho ochranného týmu a dále prověřit celkovou bezpečnost hlediště a zajistit nejrychlejší trasy pro případnou evakuaci VIP z těchto míst. [2]

„Kvalitní příprava cesty VIP přispívá podstatnou měrou k jejímu bezkonfliktnímu průběhu. Dobrý předem nastavený tým může svou prací potvrdit známý fakt, který se v souvislosti s ochranou VIP ukazuje jako zvlášť pravdivý – že je lépe problémy předvídat a činit opatření, aby k nim nedošlo, než je řešit, až opravdu nastanou.“ [2]

3.9 Zabezpečení místa pohybu chráněné osoby

Při cestách VIP musí ochranný tým zabezpečit všechna místa, která má v plánu klient navštívit, ať se jedná o hotely, restaurace, kina, divadla, veřejná vystoupení apod. Místo konání ochrany musí být vždy dobře naplánované a provedené, aby byla ochrana efektivní.

Dějiště konání ochrany si můžeme rozdělit do vnějšího perimetru (ochrana mimo budovu a vchody do budovy) a vnitřního perimetru (přímé místo konání).

Na zajištění ochrany vnějšího perimetru, musí ochranný tým zajistit následující:

- prohledat plochu okolí budovy,
- zajistit pozorovací stanoviště pro případné odstřelovače,
- použít viditelný a skrytý personál,
- zabezpečit všechny únikové cesty.

Vnější průzkum se musí provádět minimálně od 25 metrů od budovy, nebo fyzické hranice místa konání. Prohledávání se provádí nejčastěji na místech a v tomto pořadí:

- *na zemi*: hledají se místa, kde byla narušena půda, hromady listí, odpadků, popelnice, květináče, ploty, zaparkovaná vozidla,

- *země po úroveň střechy*: parapety, klimatizační jednotky, světla a střecha.

Pro správné prohledání daného místa existují 3 základní pravidla:

- prohledání zvenku dovnitř,
- prohledat zesponu nahoru,
- prozkoumat všechny možné úkryty a části.

Vnitřní perimetr tj. místo konání, ochranný tým musí hlídat všechny únikové cesty, zajistit místo co nejmenším počtem strážců, aby nedošlo k omezení volného pohybu VIP a dalších hostů, zajistit všechny oblasti, kam by se mohl VIP pohybovat – možno zajistit skrytou ochranou. A v neposlední řadě by tým měl zařídit a zajistit bezpečné útočiště nebo místnost kvůli případnému útoku. [4], [9]

3.9.1 Zabezpečení návštěvy hotelu

V případě ubytování VIP v hotelu je na ochrance, aby vybrala s ohledem na bezpečnost nejlépe vyhovující hotel. V některých případech je možné, že klient má své oblíbené hotely a v nich i oblíbené pokoje, v tom to případě vše závisí na domluvě VIP.

Pokud se jedná o luxusní hotely, mají tyto hotely ve většině případů s hosty s vlastní ochrankou zkušenosti a v jejich budovách se nachází i celá patra s většími bezpečnostními podmínkami přizpůsobena požadavkům ochranky. Která tímto způsobem usnadní ochrance práci.

Z hlediska bezpečnosti je důležité, kde se pokoj klienta nachází. Při výběru poschodí je také nutné brát v úvahu možnost evakuace například při požáru, či jiné krizové situaci a prověřit s tím spojené všechny únikové cesty, hasicí přístroje, požární hydranty a vše, co se bezpečné evakuace týče.

Při úvahách o umístění klientova pokoje by se nemělo zapomenout na výhled do pokoje z okolních budov a rovněž na provoz na chodbě před pokojem. Apartmá, kde je VIP ubytován, by nemělo být situováno v blízkosti výtahů a schodišť. Ve většině případů si ochranka rezervuje pokoje po obou stranách klientova apartmá. Co se protilehlého pokoje týče, bývá v něm často zřizované velitelské stanoviště.

Ochranný tým se musí informovat u velitele hotelové bezpečnostní služby, kontrola se provede v hotelu mezi ostatními hosty nebo personálem osoby, které by mohly představo-

vat nějaké bezpečnostní riziko a informovat se o bezpečnostních opatřeních u personálu samotného hotelu.

Po výběru pokoje je nutné jej důkladně prohledat, zkontrolovat, zda v nich nejsou umístěna odposlouchávací zařízení nebo výbušniny. Kontrolu provedeme počátečním vizuálním prohledáním každého pokoje, hledáme něco neobvyklého, stopy na různých místech po pokoji a posloucháme neobvyklé zvuky. Hledání je možné rozdělit do čtyř úrovní:

- podlaha až pas (koberec, židle, stůl, skříně, stěny),
- pas až oči (skříně, světla, klimatizace, přepínače světel, knihovny, atd.),
- oči až strop (klimatizace, reproduktory, ventilátory, závěsné osvětlení),
- strop (kontrola všeho co vede až ke stropu, včetně kabeláže a stropu samotného).

Předsunutý tým by měl být rozdělen do dvou částí a každá část by měla začínat na opačném konci místnosti a sejít se uprostřed. Při hledání se tým zaměřuje na kontrolu všech elektrických zařízení, otestuje světla, TV, klimatizaci, atd. Zkontroluje veškeré ložní prádlo, telefony, židle, toaletu, skříně.

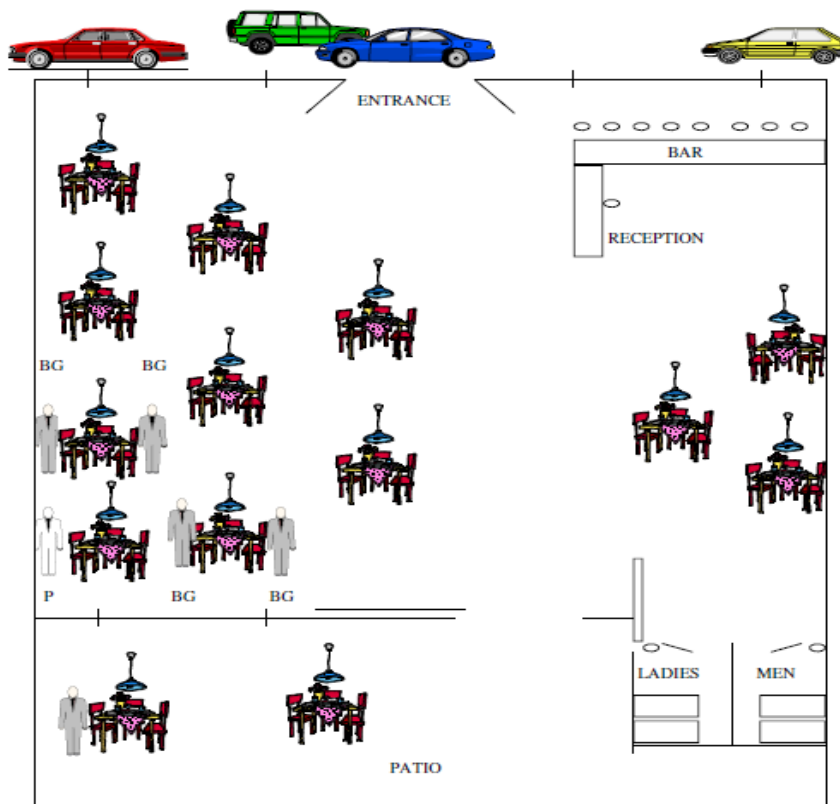
Při dokončení průzkumu a opuštění místnosti si musí být tým naprosto jistý, že pokoj je čistý a bezpečný a měl by být hlídán, aby do něho nikdo kromě pověřených osob již nevstoupil. [4]

3.9.2 Zabezpečení návštěvy restaurace

Při výběru restaurace, kterou hodlá klient navštívit, by měl výběr nechat na ochranném týmu. Restaurace v centrech nebo v pěších zónách nebývá dobrá volba, protože vyžaduje dlouhé cestování, než se do podniku dostaneme. Co se rezervace týče, měla by být provedena v předstihu a zásadně by neměla být na klientovo jméno, pokud ji nenavštěvuje často.

Při výběru stolu bývá časté, že předsunutý tým dorazí do restaurace o 10 - 15 minut dříve a provede zde rychlou obhlídku a domluví s personálem vhodný stůl. Umístění stolu se doporučuje dále od vchodu, oken, baru a toalet z důvodu velké frekvence pohybu ostatních hostů. V případě, že se stůl nalézá u okna, měl by jeden člen ochranného týmu stát venku a toto okno hlídat. Pro lepší představu si demonstrováme možnou situaci v restauraci na obrázku 2. Tento plánec nám ilustruje rozestavení členů ochranky a výběr umístění stolu VIP. Je z něho patrné, že klientův stůl byl vybrán v rohu restaurace dále od hlavního vchodu, baru a toalet. Okolní stoly obsadí ochranný tým a okno nacházející se u stolu je hlídáno

členem ochranky z venku z terasy. V této situaci je dobré blízké umístění zadního vchodu na terasu pro případnou rychlou evakuaci.

Obrázek 3 Výběr stolu v restauraci [4]

K opuštění restaurace informuje VIP svého hlavního bodyguarda, který předá informaci veliteli týmu, že je připraven k odchodu. Varování by mělo být včasné, aby se tým připravil na opuštění objektu a informoval včas řidiče o přistavení vozu. [2], [10]

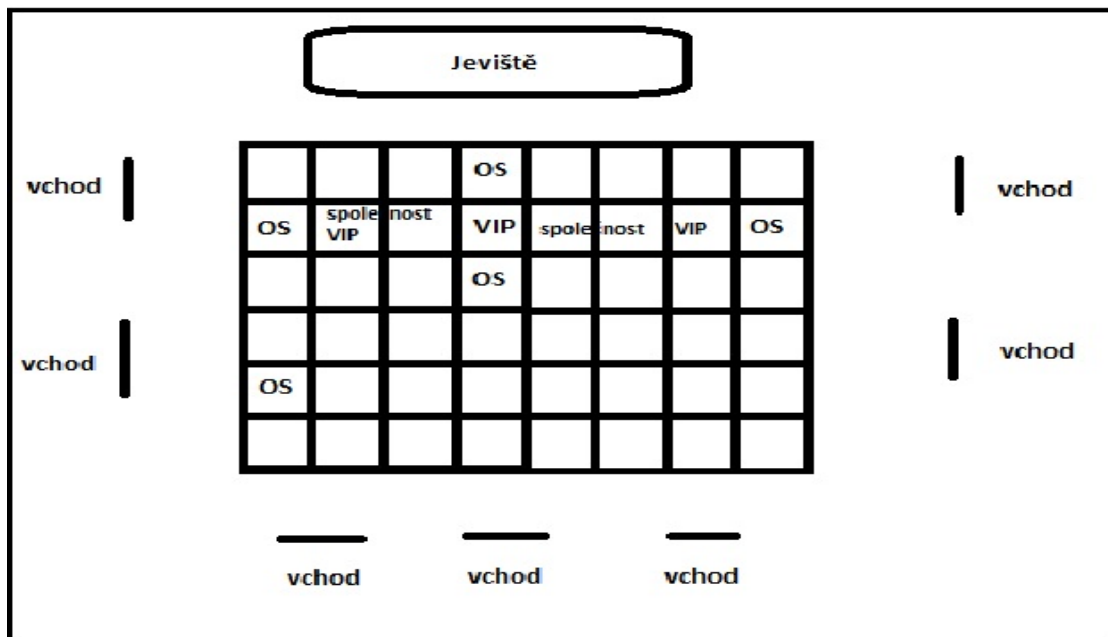
3.9.3 Návštěva kina nebo divadla chráněnou osobou

Další možná místa klientova zájmu se mohou stát divadelní představení, či návštěva kina. V obou případech jsou bezpečnostní opatření velmi podobná. Při rezervaci vstupenek se dodržuje opět zásadní pravidlo jako v restauraci, rezervovat na jiné než klientovo jméno.

Pokud klient se svou společností sedí v přízemí hlediště divadla, či kina, měli by členové ochranky obsadit místa za a před VIP a dále ostatní členové týmu zaujmou místa po stranách klientovi společnosti, tak, aby se ke klientovi nikdo nedostal. Tuto situaci můžeme vidět na obrázku č. 4.

V případě, že se podaří pro klienta rezervovat místo v lóži, je na místě, aby některý z ochránců hlídal vstup do lóže. V některých případech, je-li to možné, je dobré, když tým obsadí lóže nad a po stranách klientova místa. Odkud kontrolují celou situaci.

Při výběru místa by se měl brát zřetel také na rychlý přístup k východu a možnou evakuaci v případě ohrožení. Při něm se nesmí zapomenout na případné rychlé přistavení automobilu k nejbližšímu východu. [4]

Obrázek 4 Výběr místa v divadle [Zdroj: vlastní úprava z 2]

3.9.4 Veřejné vystoupení chráněné osoby

Jedna z nejsložitějších situací pro ochranný tým nastává, pokud se klient účastní nějaké velké události, kde má ještě k tomu navíc veřejně vystoupit. Pro zajištění této události je zapotřebí, aby předsunutý tým spolupracoval s pořadateli akce, místní policií a členy soukromých bezpečnostních služeb na zajištění kompletní bezpečnosti. Nejdůležitější je celá organizace události, kdy je zapotřebí rozhodnout, kolik bezpečnostních vrstev je nutné na místě realizovat. Zda budou použity detektory kovů, přes které musí každý účastník události projít, jak bude zajištěna bezpečnost řečnického pultu, atd. Je dosti pravděpodobné, že na místě bude vedle pořadatelů, ozbrojených i neozbrojených složek policie operovat více ochranných týmů dalších vzácných hostů, a proto je zapotřebí, aby jednotlivé osoby s různými právy vstupu byly odlišeny od ostatních lidí. Je plně žádoucí, aby byl kvůli tomuto problému zaveden nějaký systém identifikace, jako například barevně odlišené

zaměstnanecké identifikační průkazy s fotografií a jménem nebo různé odznaky nošené na klopě, atd.

Nejdůležitější práci na takovýchto akcích musí odvést předsunutý tým, který musí předem zhodnotit situaci a navrhnout potřebná bezpečnostní opatření, spolupráci s pořadateli. Musí zajistit místo příjezdu a odjezdu VIP, možné únikové cesty a celkové zabezpečení celé oblasti.

Co se týká samotného vystoupení klienta, jeho proslovu a rozmístění ochránců - velitel osobní ochrany je co nejbližší VIP, další dva členové týmu hlídají vstup k podiu a zbylí členové kontrolují přítomné v sále. Umístění podia a řečnického pultu je situováno dále od posluchačských řad, které jsou ohraničeny ozdobnou šňůrou, to vše dává čas ochrannému týmu k zneškodnění pachatele v případě útoku. [4]

3.10 Zabezpečení pěšího přesunu ochranného týmu s klientem

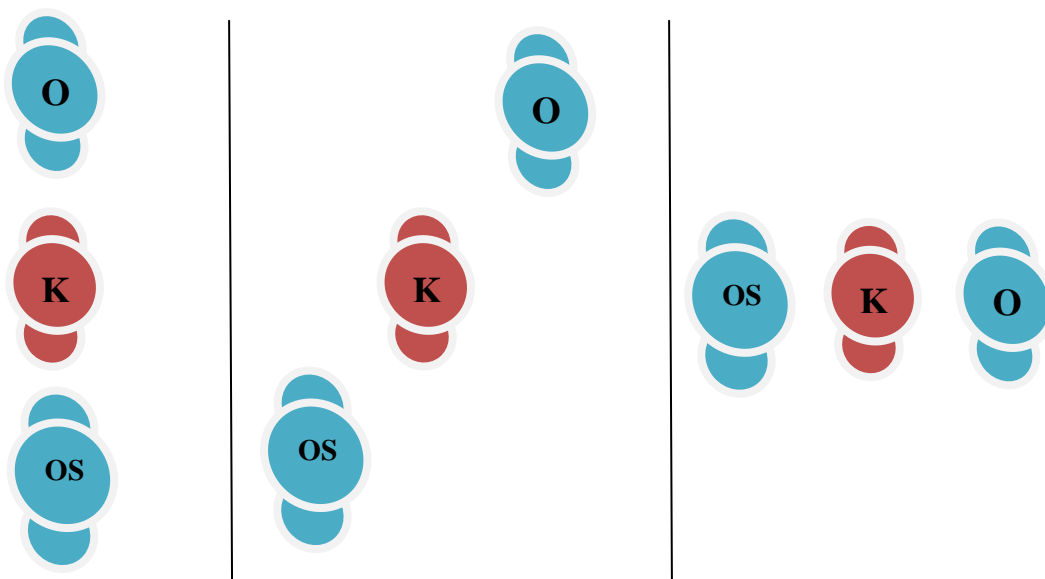
Jedna z hlavních dovedností bodyguardů, je umět se pohybovat v pěších ochranných formacích. Pěší formace zajišťují ochranu VIP v nejnebezpečnější situaci a to v pěším přesunu. Správná formace musí klientovi zajistit maximální možnou bezpečnost a hlavně volný pohyb, při kterém se nebudou členové týmu plést VIP pod nohy. Formace musí být hlavně flexibilní, aby klient mohl svůj pohyb přizpůsobovat provozu na ulici, terénu, hustotě davu, chodcům na chodníku a všem dalším nepředvídatelným okolnostem, se kterými se může chráněná osoba se svým týmem během chůze setkat.

Každý bodyguard by měl plně ovládat základní pravidla pro pohyb ve formaci, musí být schopen:

- vložit se mezi hrozbu a klienta,
- zajistit, aby formace nebyla narušena kýmkoli cizím,
- informovat tým o zjištěné hrozbě,
- znát únikové cesty,
- spolu s ostatními členy týmu pokrýt pozorováním celé okolí,
- poslouchat instrukce velitele týmu,
- zpomalit útočníka z důvodů poskytnutí času k evakuaci VIP.

Je-li k dispozici pouze jediný bodyguard, je možné odrazit možného útočníka eventuelně mu čelit nebo evakuovat chráněnou osobu do bezpečí. Obě činnosti najednou však není schopen zvládnout. Proto se doporučuje minimálně dvoučlenná ochrana. [4]

Dvoučlenný ochranný tým, by se měl neustále otáčet a měnit pozice v závislosti na situaci. V jednom případě budou ochránci vlevo a vpravo, v jiném zase vpředu a vzadu. Vždy by si měl každý bodyguard však pokrýt okolí 180 stupňů. Možné změny ve formaci vidíme na obrázku pátém, kde „K“ označuje klienta, O člena ochranky a „OS“ je označení osobního bodyguarda, který má vždy, ve všech formacích svoji pozici co nejbližší VIP, ve většině případů se pohybuje na vzdálenost natažené paže za klientem. Strana je určena podle toho, zda je levák, či pravák, kvůli krytí klienta a možné střelbě. [4]

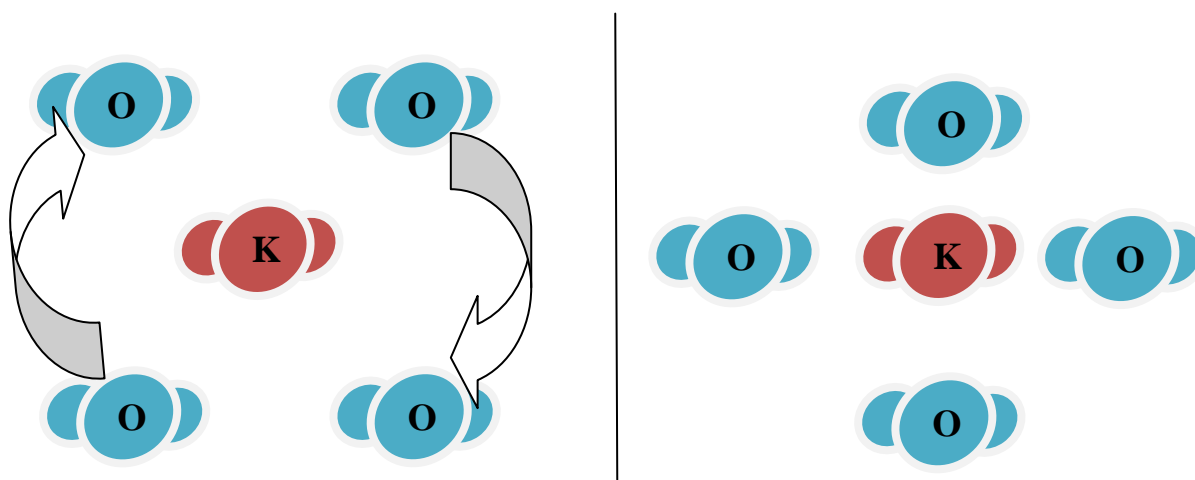

Obrázek 5 Dvoučlenná ochrana [Zdroj: vlastní]

Pokud ochranu VIP zajišťují tři osobní strážci, je to považováno většinou odborníků za nezbytné minimum, při kterém lze zajistit dostatečnou ochranu klienta díky tomu, že formace je dostatečně flexibilní a není tolik nápadná. Při tomto počtu členů se nejčastěji používají dva typy formací: „trojúhelník“ (nebo také „klín“) a „obrácený trojúhelník“ (nebo také „obrácený klín“). V prvním případě se jedná o uzavřenou formaci, kdy jde jeden muž v čele formace a zbývající dva jdou po stranách, kousek za klientem. V případě druhém jdou dva muži vedle sebe před klientem a poslední se nachází na volné pozici vzadu, tzv. otevřená formace, při které je lépe vidět na VIP zřepředu kvůli případným fotografům pokud je VIP známá mediální osoba. [2]

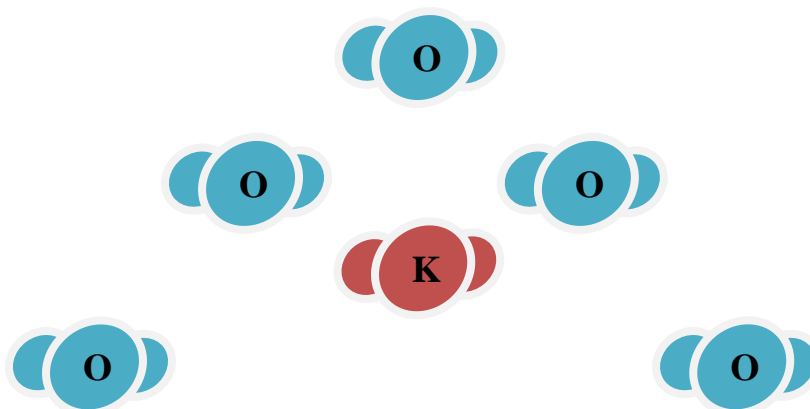
V případě, že jsou k ochraně klienta čtyři osobní strážci, používají se 3 typy formací: „box“ a „diamant“. Které se mohou dále využívat a přizpůsobovat dle situace, kdy se v bezpečnější zóně využije formace otevřená, kdežto v případě zvýšeného rizika se změní ve formaci uzavřenou. Výhodou těchto formací je, že se mohou rychle podle situace měnit jedna v druhou a naopak (Obrázek 6).

Formace „diamant“ a „box“ dobře fungují u čtyřčlenného týmu.

Obrázek 6 Transformace box – diamant [Zdroj: vlastní]

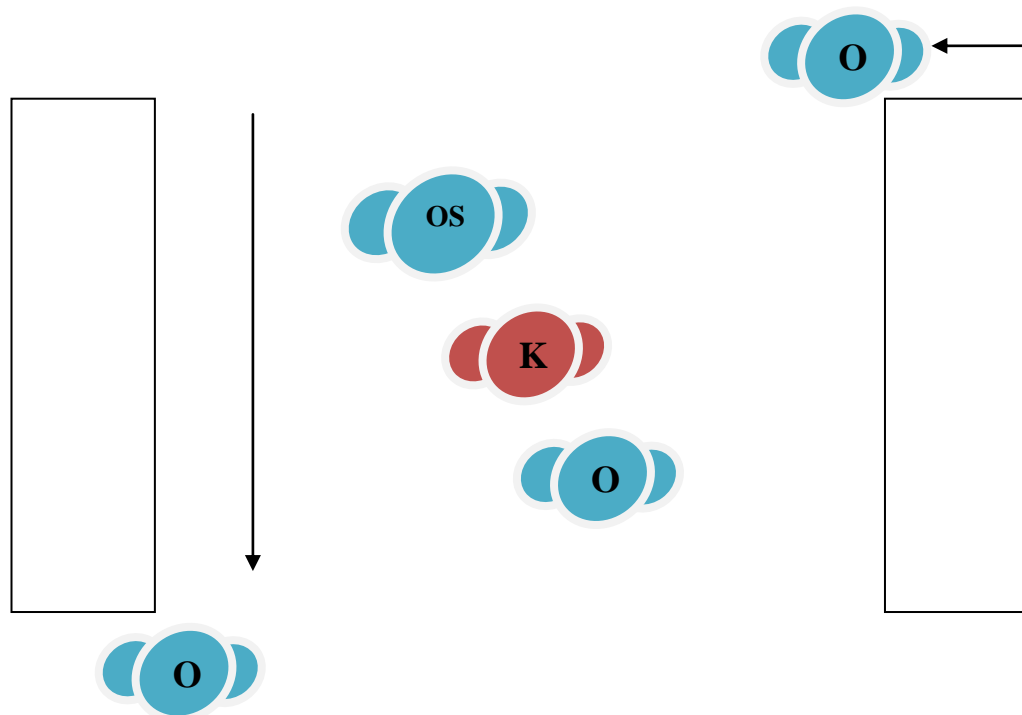
Jako třetí formace se využívá tzv. „V-formace“, která má tu výhodu, že je na klienta dobře vidět, takže je dobrá pro jeho image a používá se v bezpečných zónách, v otevřeném prostoru a dává klientovi větší volnost pohybu. V případě, že se blíží oblast s větší hustotou lidí nebo je méně prostoru, přeskupí se tým do formace „box“. V pětičlenném týmu jsou formace podobné a fungují stejně jako u týmu čtyřčlenného (Obrázek 7).

Obrázek 7 Ochranná „V-formace“ [Zdroj: vlastní]

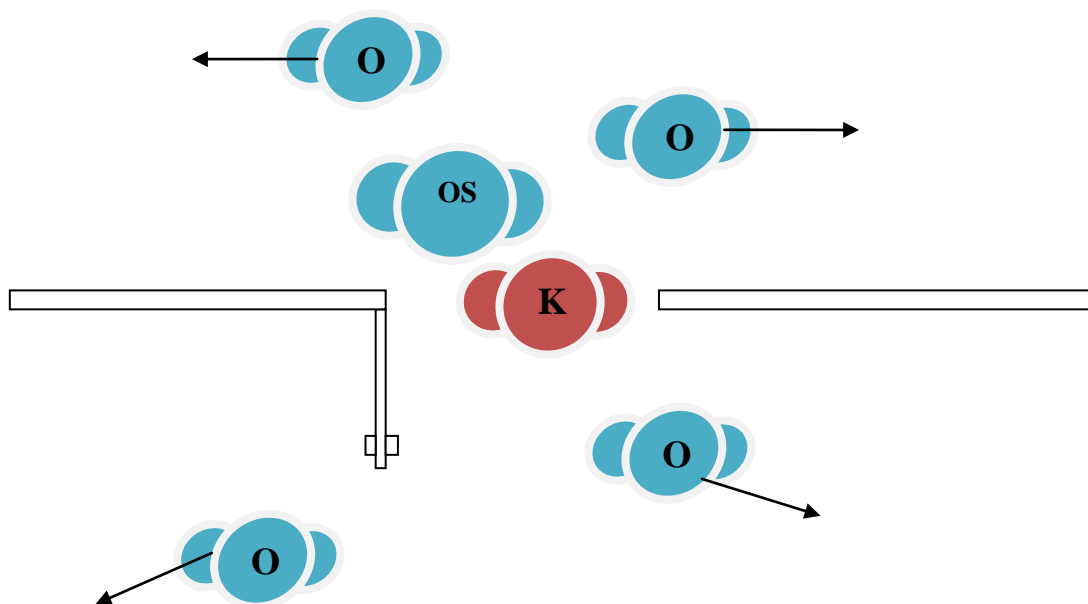
Členové formace zajišťující pěší přesun VIP musí být vycvičeni, aby uměli přizpůsobit formaci různým situacím. Jako příklady si uvedeme pár situací, se kterými se může formace během přesunu setkat, ať už se jedná o pohyb mezi dvěma budovami (nebo na chodbě, kde je princip stejný), použití schodiště, či výtahu během přesunu.

V případě, kdy se formace dostane do uličky mezi dvě budovy, zůstává zadní člen formace na vchodu do ní a kryje týmů záda během přesunu uličkou. Osobní bodyguard se přemísťuje okolo klienta během průchodu na místa, odkud by mohl přijít případný útok (okna, dveře, atd.). Jeden z předních ochránců zrychlí a zkontroluje oblast opuštění uličky a následně dává signál týmu a zadnímu bodyguardovi o situaci u východu, zda budou pokračovat dál v cestě (Obrázek 8).

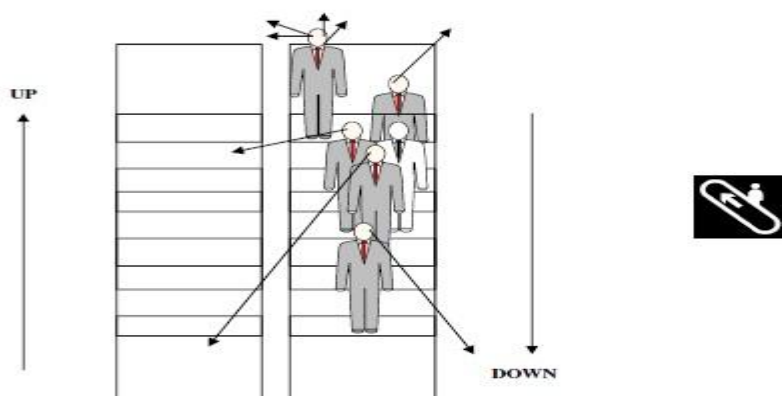
Obrázek 8 Průchod formace uličkou [Zdroj: vlastní]

Pokud se ochranná formace chystá ke vstupu do budovy a k průchodu dveřmi, první vchází do dveří jeden z předních strážců a kontroluje situaci za nimi, poté vchází druhý přední ochránce a zajišťuje též oblast. Zde nastupuje osobní strážce, který drží dveře a umožňuje tak vstup VIP, nakonec prochází zadní strážci, kteří doposud hlídali opuštěnou oblast. Tento způsob průchodu dovoluje krytí VIP z obou stran dveří a umožňuje v případě ohrožení rychlou evakuaci klienta (Obrázek 9).

Obrázek 9 Průchod formace dveřmi [Zdroj: vlastní]

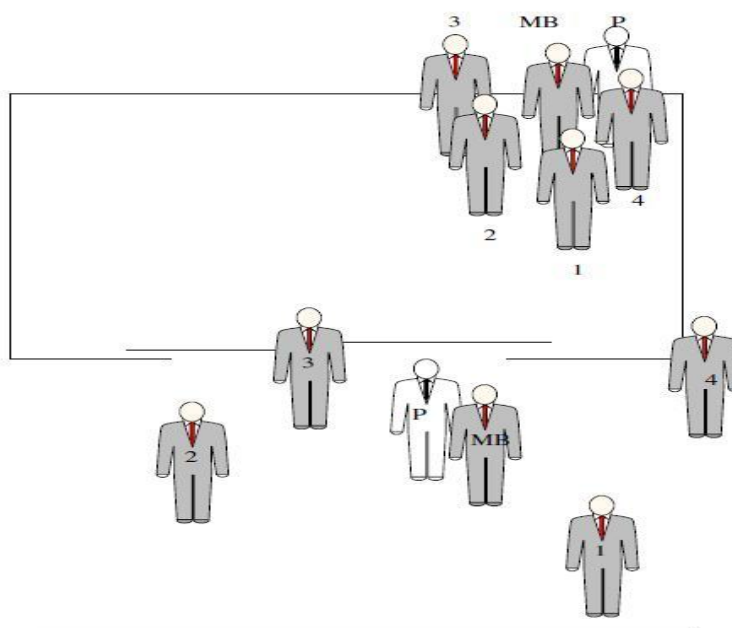
Další situací, se kterou se může eskortní formace setkat, je sestup či výstup po schodišti. V této situaci na schodišti většinou zajišťuje tým jednu úroveň nad klientem a jednu pod ním. Tým by měl zajistit, aby se formace s klientem vyskytovala na schodišti sama, v případě, že se na něm pohybuje jiný člověk, který do týmu nepatří, formace se více uzavře. V případě otevřeného schodiště, hlídají všichni strážci celé okolí, kvůli případnému padajícímu nebo vhozenému předmětu či možnému střelci (Obrázek 10).

Obrázek 10 Formace na schodišti [4]

Pokud si formace vybere pro přesun do jiného patra výtah, bývá formace přizpůsobena k ochraně klienta jak při nastupování do výtahu, při samotné jízdě, tak i k vystupování z výtahu. V případě většího počtu strážců, je dobré, aby byl jeden člen vyslán do cílového

patra, kde zhodnotí situaci a informuje zbytek týmu o tom, co se v patře děje. Pokud však toto není možné, je formace kompletní po celou dobu transportu, kdy je VIP nejlépe schován v rohu výtahu a strážci ho kryjí vlastními těly pro případ ohrožení při otevírání dveří v cílové stanici. Při opouštění výtahu bez předsunutého člena týmu vystupují jako první přední členové ochranky, kteří zabezpečí venkovní prostředí a po nich zbytek týmu i s klientem, a celá formace je uvedena zpět do původního stavu, ve kterém do výtahu vstupovala. Transport, vystoupení z výtahu a znovu utvoření formace je možné vidět na jedenáctém obrázku.

Obrázek 11 Formace ve výtahu [4]

Všechny formace mohou být použity v otevřených nebo uzavřených pozicích v závislosti na úrovni rizika. V méně rizikových situacích se používají formace otevřené, při výše rizikové situaci je nezbytné použít uzavřenou formaci, kdy se jednotliví členové týmu nevzdalují dále než na vzdálenost natažené paže od sebe a od klienta, pokud to situace dovolí. To zaručí ochranu klienta a jeho případnou rychlou evakuaci. [4]

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo posoudit rizika při osobní ochraně významných osob a popsat postupy a opatření k eliminaci těchto rizik. I přes nedostatek literatury, jejíž disponibilní množství tvoří jen velmi malá část knižních vydání a internetových zdrojů, týkající se této problematiky, byly cíle mojí práce splněny.

Díky analýze rizik vypracované pomocí Ishikawovova diagramu, jsem navrhl soubor opatření a postupů ke zvýšení bezpečnosti chráněné osoby. Tyto opatření a postupy jsou nutné k zajištění maximální možné bezpečnosti všech osob před potencionálními útočníky. Rovněž je hodnotím jako klíčové ke splnění úkolů osobních strážců, protože to je jejich náplní práce.

Mým názorem je, že práci je možné využít jako doplňující materiál ke studiu této problematiky, který mohou využít nejen studenti bakalářských a magisterských programů v oboru bezpečnosti, ale také zájemci z řad laické veřejnosti.

Domnívám se, že práce je přínosem k seznámení s profesí osobního strážce a poukázala na to, že to není práce jednoduchá, a že ji nemůže dělat každý.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] MÁDL, Josef. *Bodyguard-novodobý samuraj, úplný manuál pro osobní strážce*. 1. vyd. Praha: Hubertlov Bohemia, 2000. 346 s. ISBN 80-902755-3-2.
- [2] THOMPSON, Leroy. *Manuál bodyguarda: profesionální techniky ochrany osob*. 1. vyd. Frýdek-Místek: Alpress, 2005. 358 s. ISBN 80-7362-078-2.
- [3] LUDĚK, Lukáš a kolektiv. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I., II*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7.
- [4] *VIP/Close protection*. SA. Bodyguard training academy. South Africa, SAQA US ID 11510. 285 s.
- [5] ŠČUREK, Radomír. *Ochrana objektu Základní právní normy upravující ochranu objektů*. VŠB – TU OSTRAVA, 2007.
- [6] Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů.

Internetové zdroje:

- [7] POLICIE ČR. Útvar pro ochranu prezidenta České republiky [online]. © 2010 [cit. 2012-11-29]. Dostupné z <http://www.policie.cz/clanek/utvar-pro-ochranu-prezidenta-ceske-republiky.aspx>
- [8] POLICIE ČR. Útvar pro ochranu ústavních činitelů [online]. © 2010 [cit. 2012-11-29]. Dostupné z <http://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-utvar-pro-ochranu-ustavnych-cinitelu.aspx>

Osobní sdělení:

- [9] poručík Ing. Jan Talácko – Armáda ČR, osobní sdělení, 4. 1. 2013
- [10] Tomáš Pícha, osobní sdělení, 17. 12. 2012

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAT	Counterassault team
ČR	Česká republika
K	Klient
O	Ochránce
OS	Osobní strážce
PČR	Policie České republiky
PES	Personal Escort Section
SAP	Security Advance Party
SBS	Soukromá bezpečnostní služba
USA	United States of America
VIP	Very important person

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Členění osobní ochrany [Zdroj: vlastní].....	12
Obrázek 2 Diagram příčin a následku zranění VIP [Zdroj: vlastní].....	25
Obrázek 3 Výběr stolu v restauraci [4].....	38
Obrázek 4 Výběr místa v divadle [Zdroj: vlastní úprava z 2]	39
Obrázek 5 Dvoučlenná ochrana [Zdroj: vlastní].....	41
Obrázek 7 Ochranná „V-formace“ [Zdroj: vlastní]	42
Obrázek 6 Transformace box – diamant [Zdroj: vlastní]	42
Obrázek 8 Průchod formace uličkou [Zdroj: vlastní]	43
Obrázek 9 Průchod formace dveřmi [Zdroj: vlastní].....	44
Obrázek 10 Formace na schodišti [4]	44
Obrázek 11 Formace ve výtahu [4].....	45

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Motivy atentátů.....	23
Tabulka 2 Metody atentátů	23
Tabulka 3 Místa atentátů.....	23

SEZNAM PŘÍLOH

P I Rozpis denních činností

PŘÍLOHA P I: ROZPIS DENNÍCH ČINNOSTÍ

Klient

Jméno.....

Členové rodiny a spolupracovníci, kteří ho doprovázejí.....

Zvláštní opatření, která se týkají:

zdravotních problémů.....

náboženské orientace.....

politické příslušnosti..... Členové královské rodiny?.....

(připojeny fotografie všech členů doprovodu, a fotografie členů ochranného týmu)

Datum.....**Město**.....

Předpokládané počasí.....

Zpravodajské informace:

O místní situaci:

vláda.....

policie.....

armáda.....

ekonomika.....

Potencionální hrozby charakteru:

politického.....

náboženského.....

kriminálního.....

teroristického.....

(Připojeny fotografie a popisy hrozeb, souhrnný přehled hodnocení hrozeb.)

Denní itinerář:

00.00 - 02.00

02.00 – 04.00

04.00 – 06.00

06.00 – 08.00 ...

Schůzky a plánovaná jednání.....

(Připojen časový program, situační plány místností a podlaží, informace od předsunutého týmu, fotografie a podobně.)

Trasy mezi místy konání a odhadovaná doba přesunu:

(Připojeny mapy a informace.)

Stravování (klienta a členů týmu): čas..... lokalita.....

Asistence místní bezpečnostní služby v místě konání:

 bezpečnostní služba organizátora.....

 soukromá..... státní.....

(Včetně jmen velitelů nebo konkrétních osob a identifikačních procedur.)

Ochranný tým:

Velitel týmu..... Zástupce velitele týmu.....

Předsunutá bezpečnostní skupina.....

Řidič..... Zdravotník..... Oděv.....

Vybavení:

Osobní zbraně..... příruční lékárnička..... komunikační zařízení.....

Vozy:

.....

(Včetně typů, poznávacích značek, rozpisu řidičů ke každému vozu, umístění náhradních klíčů, garážovacích a parkovacích dispozic a podobně.)